

INSTITUT PRO DEMOKRACII A EKONOMICKOU ANALÝZU
projekt Ekonomického ústavu AV ČR, v. v. i.

INSTITUTE FOR DEMOCRACY AND ECONOMIC ANALYSIS
A Project of the Economics Institute of the Czech Academy of Sciences

Platy učitelů v roce 2025 a výhled: pád na dno?

Červen 2026

DANIEL MÜNICH, VLADIMÍR SMOLKA

PROJEKT EKONOMICKÉHO ÚSTAVU AKADEMIE VĚD ČR

Daniel Münich

Působí na společném akademickém pracovišti Univerzity Karlovy a Akademie věd ČR CERGE-EI, kde se kromě výuky a vedení akademického think-tanku IDEA zabývá empirickými výzkumy v oblasti ekonomie trhu práce, ekonomie vzdělávání a školství, hodnocení výzkumu a dopadů veřejných politik. Dlouhá léta působil jako seniorní expert v oblastech školství a trhu práce pro Evropskou komisi, vede národní tým celoevropského projektu Euromod, je odborným členem poradní komise pro hodnocení dopadů regulace při Legislativní radě vlády (RIA). V letech 2010–2013 a 2022–2025 byl členem Národní ekonomické rady vlády (NERV). V letech 2022–2023 byl prezidentem České společnosti ekonomické.

Daniel works as an Associate Professor at CERGE-EI—a joint academic workplace of Charles University and the Czech Academy of Sciences. He pursues research on the economics of the labor market, education, and schooling. He also focuses on evaluations of the impacts of public policies and on research evaluation. For several years he has served as a senior expert in the European Union's EENEE think tank, which is sponsored by the European Commission. He currently leads the Czech national team for the Euromod project, and is an expert member of the National Economic Council of the Government, and the Czech Government Legislative Council's Advisory Committee for Regulatory Impact Assessment. He was President of the Czech Economic Society from 2022 to 2023.

Vladimír Smolka

Pracoval v oblasti aplikované statistiky a trhu práce. Jako ředitel úseku statistiky ve firmě TREXIMA se podílel na vývoji a provozování Informačního systému o průměrném výdělků. Spolupracoval na projektech výdělkové statistiky pro MPSV, ČSÚ a další centrální instituce. V současnosti působí jako konzultant výdělkové problematiky na trhu práce.

Vladimír's area of expertise is in applied statistics and the labor market. As a director at the Statistics Division at TREXIMA, he has been involved in the development and operation of the Information System on Average Earnings. He has worked on earnings statistics projects for the MoLSA, the Czech Statistical Office and other central institutions. Currently, he works as a payroll consultant on the labor market.

Upozornění: Tato studie reprezentuje pouze názory autorů, a nikoli oficiální stanovisko Ekonomického ústavu AV ČR, v. v. i. či Centra pro ekonomický výzkum a doktorské studium UK (CERGE).

Warning: This study represents only the views of the authors and not the official position of the Economics Institute of the Czech Academy of Sciences, nor those of the Charles University Center for Economic Research and Graduate Education.

Platy učitelů v roce 2025 a výhled: pád na dno?

Studie 4/2026

© Daniel Münich, Vladimír Smolka

Ekonomický ústav AV ČR, v. v. i., 2026

ISBN 978-80-7344-744-1

Platy učitelů v roce 2025 a výhled: pád na dno?¹

ČERVEN 2026

DANIEL MŮNICH*, VLADIMÍR SMOLKA*

Shrnutí

- Výše učitelských platů v porovnání s ostatními profesemi dlouhodobě ovlivňuje kvalitu učitelského sboru, a tedy i vzdělávání. Výrazně spoluurčuje kdo do učitelské profese vstupuje, kdo v ní zůstává a kdo ji naopak opouští. Důležitá není jen aktuální výše platů, ale také důvěryhodnost a předvídatelnost jejich budoucího vývoje. Vyšší platová atraktivita školám umožňuje větší výběr mezi uchazeči o učitelské pozice a posiluje tlak na kvalitu výuky.
- Relativní platy učitelů – tedy jejich poměr k průměrné mzdě v ekonomice – se v zemích OECD a EU dlouhodobě pohybují okolo **130 %** průměrné mzdy. V Česku se až do roku 2017 držely pouze kolem **106 %**, tedy hluboko pod úrovní vyspělých zemí. V letech 2017–2021 rychle rostly a dosáhly historického maxima **125 %**. Od té doby však opět výrazně klesají. V roce 2025 poklesly zpět na **108,4 %**, protože tempo růstu učitelských platů v posledních letech výrazně zaostávalo za tempem růstu mezd v české ekonomice.
- Na základě očekávaného růstu mezd v ekonomice a schváleného státního rozpočtu na rok 2026 odhadujeme, že se relativní platy učitelů v roce 2026 zvýší, ale jen mírně. Pokud by se ale v roce 2027 naplnil původní, zřejmě již ignorovaný Střednědobý výhled státního rozpočtu na rok 2027 a 2028 z října 2025, relativní platy učitelů by se propadly dokonce pod úroveň historického minima před rokem 2017.
- Mezinárodní srovnání OECD používají jiný ukazatel: platy učitelů porovnávají s průměrnými výdělků vysokoškolsky vzdělaných zaměstnanců. Podle tohoto měřítka Česko až do roku 2017 patřilo k zemím OECD i EU s nejnižšími učitelskými platy. Mezi lety 2017–2021 se situace výrazně zlepšila, od té doby se ale opět rychle zhoršuje. Zatímco průměr zemí OECD činí **87 %**, poslední známý údaj pro Česko za rok 2024 dosahuje pouze

¹ Tato studie reprezentuje pouze názor autorů, a nikoli oficiální stanovisko Ekonomického ústavu AV ČR, v. v. i. či Centra pro ekonomický výzkum a doktorské studium UK (CERGE). Poděkování patří Ministerstvu práce a sociálních věcí ČR za souhlas s výzkumným využitím dat ISPV, která sbírá a spravuje firma TREXIMA, spol. s r. o. Za cenné odborné konzultace k mzdovým indikátorům děkujeme pracovníkům oddělení statistik MŠMT. Případné chyby však jdou pouze na vrub autorů. Studie byla vydána s podporou Akademie věd ČR a IOCB TECH.

* CERGE-EI, společné pracoviště UK a EKÚ AV ČR, v. v. i.

72 %. Bez změny dosavadního trendu by se Česko brzy opět zařadilo mezi země OECD s nejnižší relativní úrovní učitelských platů.

- Politický závazek zvýšit platy učitelů na **130 %** průměrné mzdy v české ekonomice se od roku 2018 objevuje ve volebních programech většiny parlamentních stran a převzala jej i vláda Petra Fialy od roku 2022. Od roku 2024 je tento závazek zakotven i v zákoně, byť jeho interpretace je sporná. Český ukazatel 130 % průměrné mzdy přibližně odpovídá úrovni průměru zemí OECD a EU poměřováno mezinárodním ukazatelem OECD (**85–89 %** platu vysokoškolsky vzdělaných zaměstnanců). Česká republika se této úrovni v roce 2021 výrazně přiblížila, následně se od něj ale znovu vzdálila.
- Současná vláda Andreje Babiše deklarovala, že průměrný plat učitelů na konci volebního období v roce 2029 dosáhne úrovně **75 tisíc Kč**. Dle aktuální predikce růstu mezd v ekonomice Ministerstva financí z dubna 2026 to odpovídá relativním učitelským platům na úrovni **122 %** průměrné mzdy, což je méně než původní závazek **130 %**. Může to ale také znamenat, že i současná vláda, jako vláda předchozí, platy učitelů poměruje k průměrné mzdě v ekonomice dva roky před rokem, na který se výdaje na platy učitelů rozpočtují. Přesto by to ale znamenalo opětovné přiblížení se Česka průměru zemí OECD a EU.
- Udržení relativních platů učitelů alespoň na úrovni let 2025 a 2026 by v letech 2027 a 2028 vyžadovalo každoroční růst učitelských platů tempem odpovídajícím růstu nominálních mezd v ekonomice, dle predikcí o **6,1 %** a **5,2 %**. Pomalejší růst by znamenal další pokles platové atraktivity učitelské profese. Samotné udržení relativních platů v roce 2027 na úrovni roku 2026 by si vyžadovalo přibližně **11 mld. Kč** navíc ve státním rozpočtu. Návrat k úrovni 130 % průměrné mzdy již v roce 2027 by si vyžádal navíc zhruba **35 mld. Kč**.
- Určujícím faktorem vývoje relativních platů učitelů je tzv. intenzita financování regionálního školství, tedy podíl výdajů státního rozpočtu na regionální školství vůči HDP. Intenzita v případě Česka dosáhla maxima a téměř průměru zemí EU v letech 2021–2022. V dalších letech však intenzita financování klesala. Pokud by se měla intenzita v roce 2027 alespoň udržet na úrovni roku 2026, musely by výdaje na regionální školství ve státním rozpočtu vzrůst tempem nominálního růstu HDP **6,1 %**, tedy zhruba o **12 mld. Kč**.

Detailnější zjištění studie

- Učitelské platy v letech 2017–2021 rostly výrazně rychleji než platy ostatních vysokoškolsky vzdělaných zaměstnanců ve veřejném i soukromém sektoru. Přestože po roce 2021 jejich růst výrazně zpomalil, relativně jsou platy učitelů v roce 2025 stále mírně vyšší než v roce 2017.
- Ve všech věkových skupinách učitelů měl vývoj podobný průběh: výrazný růst do roku 2021 a následný pokles. Dlouhodobě nejméně atraktivní jsou platy učitelů středního věku. Ve srovnání s většinou ostatních vysokoškolských profesí totiž platy učitelů s věkem a praxí rostou pomaleji, byť po delší část kariéry. Po roce 2021 se nejrychleji zhoršuje relativní postavení nejmladších učitelů.
- Rozdíly mezi platy jednotlivých učitelů zůstávají v Česku dlouhodobě velmi malé, a to i v mezinárodním srovnání. Odměňování nadále dominantně určuje délka praxe, nikoli kvalita práce. Nízká variabilita platů omezuje motivaci kvalitních učitelů, zvyšuje riziko jejich odchodů z profese a snižuje atraktivitu učitelství pro mladší generace.
- Podíl nadtarifních složek platů učitelů výrazně vzrostl v letech 2019–2021, od roku 2022 postupně klesá. Přesto zůstává mírně vyšší než u srovnatelných profesí ve veřejném sektoru.

Teachers' Salaries in 2025 and Beyond: Falling Back to the Bottom?²

JUNE 2026

DANIEL MŮNICH*, VLADIMÍR SMOLKA*

Summary

- Teacher salaries have a long-term impact on the quality of teaching staff and, consequently, on the quality of education. Salaries help to determine who enters the teaching profession, who stays in it, and who leaves it. It is not only the current level of salaries that matters, but also the credibility and predictability of their future developments. More attractive salaries allow schools to have a wider selection of candidates for teaching positions and increases the pressure for high-quality instruction.
- Relative teacher salaries—that is, their ratio to the average wage in the economy—have long hovered around **130%** of the average wage in OECD and EU countries. In the Czech Republic, they remained at only around **106%** until 2017, well below the level of developed countries. Between 2017 and 2021, they rose rapidly, reaching a historic high of **125%**. Since then, however, they have been falling sharply again. By 2025, teacher salaries had fallen to just **108.4%**, as growth in recent years has lagged significantly behind wage growth in the Czech economy as a whole.
- Based on expected wage growth in the economy and the approved federal budget for 2026, we estimate that teachers' relative wages will increase in 2026, but only slightly. However, if the original Medium-Term State Budget Outlook for 2027 and 2028, issued in October 2025 and now apparently disregarded, were to materialize in 2027, teachers' relative salaries would fall below the historical low from before 2017.
- OECD international comparisons use a different metric: they compare teachers' salaries with the average earnings of employees with a university degree. By this measure, the Czech Republic was also among the countries with the lowest teacher salaries in the OECD and EU

---

² This study represents the authors' own views and not the official position of the Economics Institute of the Czech Academy of Sciences nor of the Charles University Center for Economic Research and Graduate Education (CERGE). We are grateful to the Ministry of Labour and Social Affairs for its approval to use ISPV data collected and managed by TREXIMA, spol. s r. o. We appreciate consultations on salary indicators kindly provided by the Department of Statistics at the Ministry of Education, Youth, and Sports. Any remaining ambiguities or errors are the responsibility of the authors. The study was produced with support from the Czech Academy of Sciences and IOCB TECH.

* CERGE-EI, a joint workplace of Charles University and the Economics Institute of the Czech Academy of Sciences.

countries until 2017. The situation improved significantly between 2017 and 2021, but has since deteriorated rapidly. While the OECD average stands at **87%**, the latest available data for the Czech Republic for 2024 is only **72%**. Unless the current trend changes, the Czech Republic will once again rank among the countries with the lowest relative levels of teacher salaries.

- A political commitment to raise teachers' salaries to **130%** of the average wage in the Czech economy has appeared in the election platforms of most parliamentary parties since 2018 and was adopted by Petr Fiala's government starting in 2022. Since 2024, this commitment has also been enshrined in law, albeit not entirely unambiguously. The Czech benchmark of 130% of the average wage roughly corresponds to the OECD and EU average in the international OECD indicator (**85–89%** of the salary of employees with a university degree). The Czech Republic came significantly closer to this standard in 2021, but has subsequently drifted away from it.
- The current government led by Andrej Babiš has stated that the average teacher's salary will reach **75,000 CZK** by the end of its term in 2029. According to the Ministry of Finance's April 2026 forecast of wage growth in the economy, this would correspond to teachers' salaries being equal to **122%** of the average wage, rather than the originally promised **130%**. However, it may indicate that the current government, like its predecessor, intends to benchmark teachers' salaries against the average wage in the economy from two years prior to the year for which teachers' salaries are being budgeted. Even so, this would once again bring the Czech Republic closer to the OECD and EU average.
- Maintaining relative teacher salaries at least at the 2025 and 2026 levels would require annual salary increases in 2027 and 2028 at a rate corresponding to the growth in nominal wages in the economy, i.e., approximately **6.1%** and **5.2%**. Slower growth would mean a further decline in the relative salary attractiveness of the teaching profession. Simply maintaining relative salaries in 2027 at the 2026 level would require an additional approximately **CZK 11 billion** in the state budget. A return to the level of 130% of the average wage as early as 2027 would require roughly **CZK 35 billion** more.
- A key factor in the development of teachers' relative salaries is the intensity of regional education funding, i.e., the ratio of state budget expenditures on regional education to GDP. The Czech Republic reached its peak at the approximate EU average in 2021–2022. In subsequent years, however, the intensity of funding declined. If it were to be at least maintained at its current level in 2027, spending on regional education would have to increase at approximately the rate of nominal GDP growth, i.e., by about **6.1%** or roughly **CZK 12 billion**.

More detailed findings of the study

- Teachers' salaries grew significantly faster than those of other university-educated employees in both the public and private sectors between 2017 and 2021. Although the growth slowed significantly after 2021, teachers' salaries in 2025 are still slightly higher than in 2017 in relative terms.
- The trend followed a similar pattern across all age groups of teachers: significant growth through 2021, followed by a decline. In the long term, salaries for middle-aged teachers are the least attractive. Compared to most other university-educated professions, teachers' salaries grow more slowly with age and experience, albeit over a longer arc of their career. After 2021, the relative position of the youngest teachers has deteriorated the most precipitously.

- Differences between individual teachers' salaries have remained very small in the Czech Republic over the long term, even in an international comparison. Compensation continues to be determined primarily by years of experience, not by the quality of their work. Low salary variability limits the motivation of high-quality teachers, increases the risk of their leaving the profession, and reduces the attractiveness of teaching for younger generations.
- The share of non-base salary components in teachers' pay rose significantly between 2019 and 2021, but has been gradually declining since 2022. Nevertheless, it remains slightly higher than in comparable public sector professions.

Prolog

V každoročních studiích IDEA už více než dekádu připomínáme, že relativní platy učitelů, tedy v poměru k průměrným mzdám v ekonomice, dlouhodobě spoluurčují kvalitu vzdělávání. Tu totiž primárně určuje kvalita učitelského sboru, kterou dlouhodobě formují ti, kdo do učitelské profese průběžně přichází a kdo ji opouští. Neméně důležitá je v tomto i dlouhodobá předvídatelnost relativních platů. Platová atraktivita učitelství navíc podporuje zdravou konkurenci a školám dává možnost většího výběru mezi zájemci o učení s akcentem na kvalitu.³

Metodologická poznámka

Při srovnávání relativních učitelských platů v čase a napříč zeměmi je třeba věnovat pozornost metodice výpočtů. Příčin rozdílů v hodnotách zdánlivě stejných ukazatelů totiž existuje řada, a ne vždy jsou ve veřejných i odborných diskusích použité metodiky a zdroje dat dostatečně objasněny. Důležité například je, zda platy zahrnují všechny složky včetně odměn vyplácených na konci roku, zda jde o platy zahrnující i vedoucí pracovníky, zda jde o platy pouze učitelů nebo širší skupiny pedagogických pracovníků, zda jsou zahrnuty i školy soukromé, zda jde o školy základní, či celý sektor regionálního školství včetně škol mateřských a vyšších odborných.

Naše analýza využívá tři datové zdroje, které se v řadě ohledů odlišují, a tedy i hodnoty indikátorů na nich založených: **(a)** Mezinárodní statistiky OECD a Eurostatu (kapitoly 1 až 3); **(b)** Agregátní ukazatele průměrných mezd ČSÚ za celou ekonomiku a MŠMT za školství (kapitoly 1 až 3); **(c)** Nými vypočtené indikátory platů na základě dat mzdových záznamů na úrovni jednotlivých zaměstnanců databáze ISPV (kapitola 4).

³ Atraktivitu učitelské profese samozřejmě spoluurčují i kariérní podmínky, podpora práce učitelů, kvalita a relevance počátečního a dalšího vzdělávání pedagogů a standardy kvality práce učitelů a škol. Více viz metodický portál České školní inspekce Kvalitní škola [↗](#)

1 Relativní platy českých učitelů v čase

Průměr relativních platů učitelů v zemích EU se dlouhodobě pohybuje mírně pod 130 % průměrné mzdy v ekonomice. V Česku se až do roku 2017 držely na velmi nízkých 106 %. Poté rychle rostly a historického maxima 125 % dosáhly v roce 2021. V dalších letech však opět klesaly až na 108 % v roce 2025. Tempa růstu učitelských platů totiž poslední roky výrazně zaostávala za tempy růstu průměrných mezd v české ekonomice. S ohledem na očekávaný růst mezd v české ekonomice a na schválený státní rozpočet odhadujeme, že v roce 2026 mírně vzrostou. Ve výhledu roku 2027, pokud by došlo k naplnění Střednědobého výhledu státního rozpočtu, by se relativní platy učitelů propadly pod úroveň historického minima roku 2015 a byly by opět z nejnižších v rámci zemí EU i OECD.⁴

Dlouhodobý vývoj relativních platů učitelů v Česku ukazuje **Graf 1** (červená linie). Na pravé straně je jejich srovnání se zeměmi EU⁵. Zhruba až do roku 2017 relativní platy českých učitelů patřily k nejnižším v rámci zemí OECD. Jejich dynamický růst v letech 2018–2021 umožnila vysoká tempa růstu výdajů státního rozpočtu na regionální školství převyšující tempa růstu nominálních mezd v ekonomice. Zpočátku to bylo díky vysokému růstu české ekonomiky a rozpočtových příjmů. V covidových letech 2020–2021 pak spíše díky výraznému zvýšení deficitů státních rozpočtů. Po roce 2021 se výdaje na regionální školství staly součástí snah o konsolidaci výdajů státního rozpočtu, kromě jiného vynucenou obrovským snížením daňových výnosů v důsledku způsobu zrušení superhrubé mzdy od roku 2021 (viz Policy Brief IDEA⁶).

V roce 2026, s ohledem na schválený státní rozpočet a očekávaný růst průměrných mezd v ekonomice, predikujeme⁷ mírný nárůst relativních platů učitelů. Konkrétně, poslední makroekonomická predikce MF ČR⁸ očekává tempo růstu průměrných mezd v ekonomice

⁴ Údaje o průměrných platech učitelů (včetně vedoucích pracovníků) regionálního školství v této sekci jsou převzaty ze statistik MŠMT, Tabulky 2.3.E *Zřizovatel MŠMT, obec, kraj – meziroční srovnání průměrného měsíčního platu a průměrného přepočteného počtu zaměstnanců placených ze státního rozpočtu (včetně ESF) a zahrnují údaje za zřizovatele: MŠMT, obce, kraje (magistráty) dle Platového řádu: zákon č. 262/2006 Sb., zákoník práce, § 109 odst. 3. Údaje o průměrné mzdě v české ekonomice jsou převzaty z ČSÚ, *Mzdy, náklady práce – časové řady* *

⁵ Úroveň relativních platů zemí EU jsou založeny na údajích z **Grafu 2**, které jsou z definice relativních platů OECD odhadem převedeny na definici používanou v Česku (viz kapitola 2).

⁶ Policy Brief IDEA Neblahé dědictví zrušení superhrubé mzdy

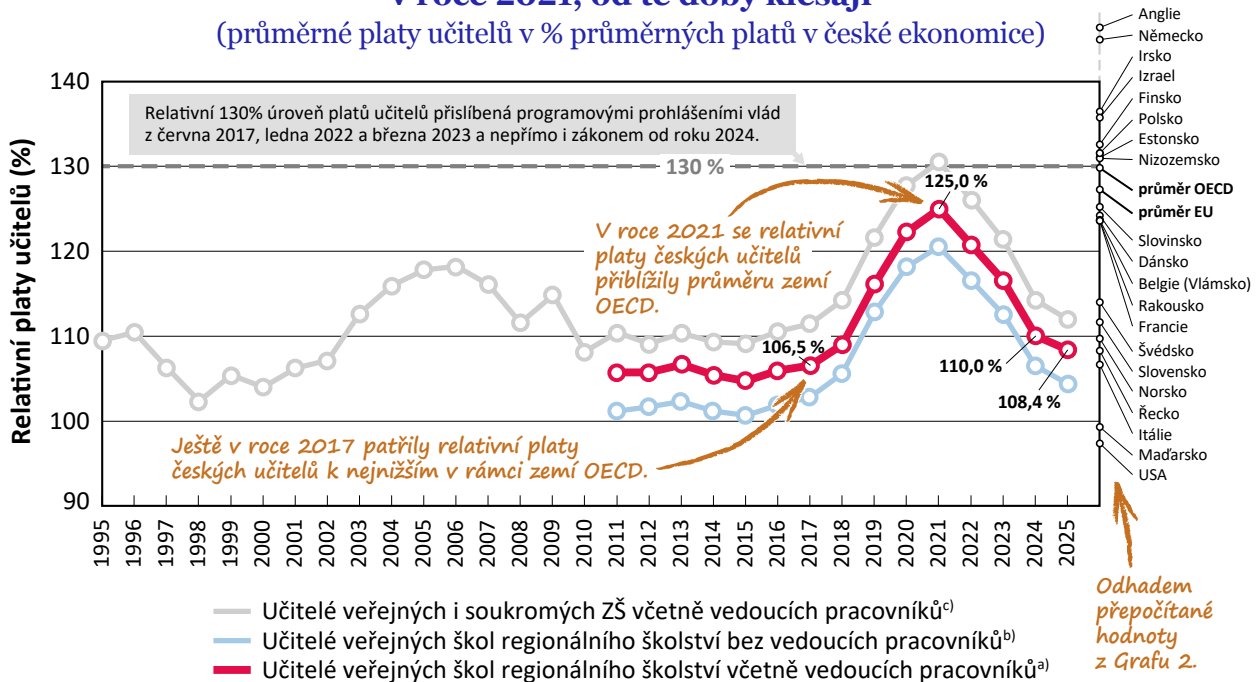
⁷ Predikce pro rok 2026 vychází ze schváleného meziročního navýšení rozpočtové položky o 6,4 %. Dále předpokládá že: (1) Z ní kromě platů učitelů budou placeny ještě další výdajové položky; (2) Počet učitelů zůstane zhruba zachován; (3) Nový způsob financování nepedagogických pracovníků od roku 2026 omezí možnosti ředitelů doplácet jejich platy z prostředků státního rozpočtu MŠMT na pedagogické pracovníky (včetně učitelů).

⁸ Makroekonomická predikce MF ČR (z dubna 2026)

6,8 %, přičemž tempo nárůstu výdajů na regionální školství ve státním rozpočtu je zhruba **9 %**⁹.

Udržení úrovně relativních platů z let 2025 a 2026 i v letech 2027 a 2028 by vyžadovalo jejich zvyšování tempem růstu nominálních mezd v ekonomice, tedy o **6,1 %** a **5,2 %**. Nižší tempa růstu by znamenala jejich další poklesy.

Graf 1: Relativní platy učitelů dosáhly historického maxima v roce 2021, od té doby klesají
(průměrné platy učitelů v % průměrných platů v české ekonomice)

Zdroje jsou uvedeny na konci studie.

V roce 2027 se vývoj relativních platů bude odvíjet především od částky státního rozpočtu (SR) na regionální školství. Jistou negativní roli může sehrát zvýšení počtu pedagogických pracovníků a dynamika případného navýšení podpůrných opatření. Pouhé udržení relativních platů pedagogických pracovníků¹⁰ v roce 2027 na úrovni roku 2026 by vyžadovalo zhruba **11 mld. Kč** navíc. Dosažení úrovně relativních platů 130 % již v roce 2027 by vyžadovalo zhruba **35 mld. Kč** ve státním rozpočtu navíc.

Další podrobnosti k výhledu výdajů státního rozpočtu na regionální školství najdete ve 3. kapitole. Podrobnější vhled do struktury učitelských platů pak poskytuje 4. kapitola, založená na našich původních výpočtech na individuálních datech z databáze ISPV.

⁹ Nárůst je odhadnut při zohlednění převodu financování nepedagogických pracovníků do systému rozpočtového určení daní od roku 2026.

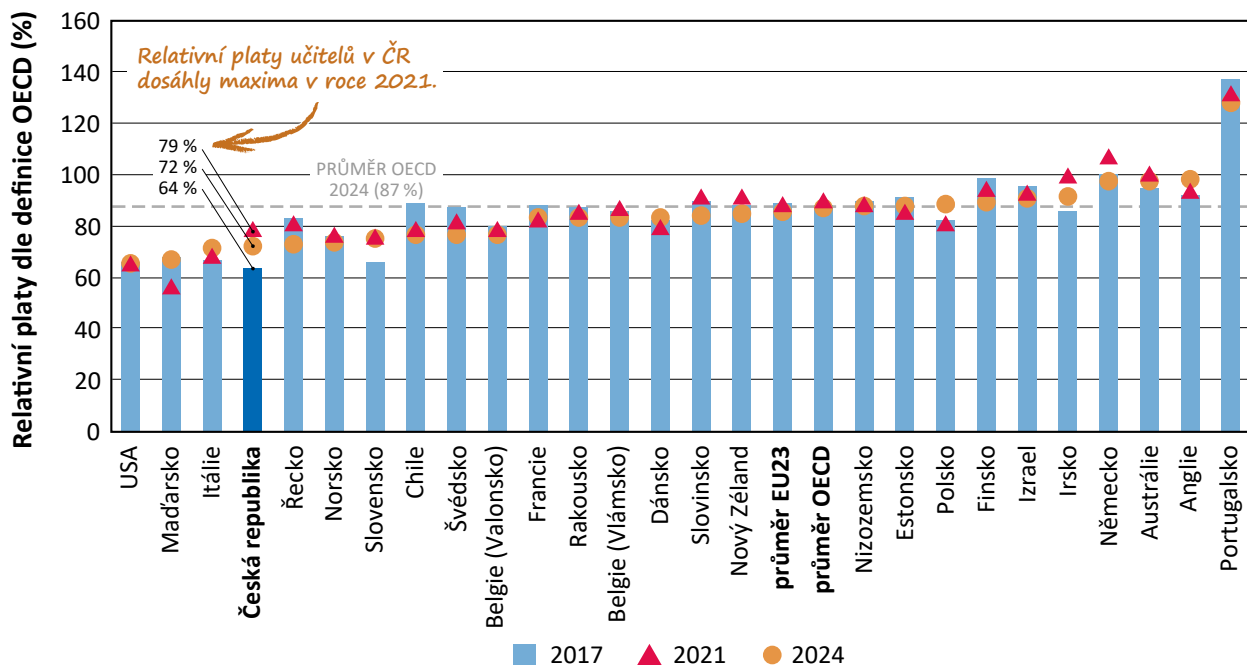
¹⁰ Učitelé představují zhruba více než 70 % všech pedagogických pracovníků. Uváděné částky jsou založeny na předpokladu, že tempa zvyšování platů neučitelských pedagogických pracovníků budou stejná jako v případě učitelů (to neznamená, že budou mít také platy na úrovni 130 % průměrných mezd v ekonomice).

2 Relativní platy učitelů v mezinárodním srovnání

Relativní platy českých učitelů byly až do roku 2017 hluboko pod průměrem zemí OECD i EU. K jejich dočasnému zvýšení došlo až v období 2018–2021, ale od té doby opět klesají a Česko opět patří k zemím EU a OECD s nejnižšími relativními platy učitelů.

Mezinárodní srovnání relativních platů učitelů poskytují statistiky OECD. Ty učitelé platy nevztahují k průměrné mzdě v ekonomice, ale k průměrné mzdě **vysokoškolsky vzdělaných zaměstnanců** dané země.¹¹ Statistiky OECD jsou navíc zveřejňovány se zpožděním několika let. **Graf 2** proto uvádí poslední známé údaje za rok 2024.

Graf 2: Relativní platy českých učitelů se mezi roky 2017 a 2021 výrazně přiblížily průměru zemí OECD, ale v roce 2024 již opět patřily k nejnižším

Zdroj: Education at a Glance, OECD 2025, str. 406, Table D3.2

Pozn: Učitelé na druhém stupni základních škol. Platy zahrnují veškeré příplatky. Průměry za zaměstnance 25–64 let pracující celý rok na plný úvazek v referenčním roce. Relativní platy učitelů jsou vyjádřeny v procentech průměrných mezd vysokoškolsky vzdělaných zaměstnanců.

Relativní platy učitelů dle definice OECD se pohybují v širokém rozsahu od **65 %** v USA do **127 %** v Portugalsku. Průměry za země OECD a EU jsou si podobné (87 %, resp. 85 %) a v poslední dekádě se mírně snížily: průměr EU v post-covidovém období poklesl z dlouhodobých **90 %** na **85 %**. Mezi lety 2017 a 2024 došlo ke snížení relativních platů učitelů ve zhruba dvou třetinách zemí.

¹¹ Ve statistikách OECD jsou průměrné platy učitelů druhého stupně základních škol poměřovány s platy všech vysokoškolsky vzdělaných zaměstnanců. Není tedy zohledněna skutečnost, že ne všichni učitelé mají vysokoškolské vzdělání a že učitelův sbor se od ostatních zaměstnanců může lišit také strukturou věku nebo podílem mužů a žen. Jako benchmark je ale tento ukazatel definován pro všechny země stejně.

Z **Grafu 2** je stejně jako v **Grafu 1** patrný dočasný nárůst relativních učitelských platů v Česku v období let 2017 a 2021 a následný pokles. Relativní platy českých učitelů dle definice OECD v roce 2024 poklesly na **72 %** z historického maxima **79 %** v roce 2021. S ohledem na dnes již známý vývoj platů českých učitelů v roce 2025 hrozí v dalších letech propad Česka mezi země OECD s nejnižšími relativními platy vůbec.¹²

3 Intenzita výdajů na regionální školství

Pro vývoj platů učitelů veřejného školství je určující vývoj veřejných výdajů na regionální školství. Konkrétně vývoj jejich podílu na HDP, zvaného také intenzita výdajů. Výdaje na učitelské platy totiž ve školství představují dominantní výdajovou položku a udržování relativních platů vyžaduje, aby tempo jejich růstu drželo krok s tempem růstu mezd v ekonomice, které zpravidla zhruba odpovídá tempu růstu nominálního HDP.

Národní srovnání podpory regionálního školství

Výrazný nárůst relativních platů učitelů v českém regionálním školství v letech 2019–2021 umožnil právě výrazný růst intenzity výdajů státního rozpočtu na regionální školství, jehož tempo výrazně převyšovalo tempo růstu průměrných mezd v ekonomice.

Intenzita výdajů státního rozpočtu na regionální školství se do roku 2017 pohybovala kolem **2 % HDP (Graf 3)**. V následných letech intenzita rychle rostla a maxima **2,8 %** dosáhla v roce 2021. Poté však opět klesala a v roce 2025 byla **2,6 %**. Letos, v roce 2026, lze očekávat její mírný nárůst k **2,7 %**. Údaj v zájmu srovnatelnosti časové řady zahrnuje i prostředky od roku 2026 do škol nově zasílané prostřednictvím zřizovatelů v rámci systému rozpočtového určení daní (tzv. RUD).

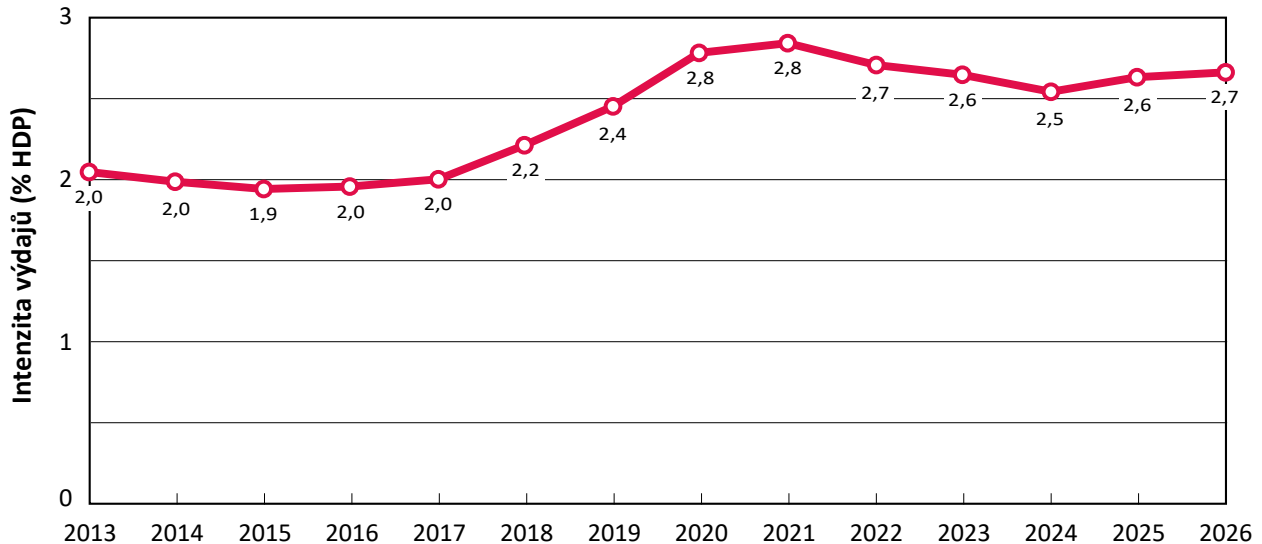
Predikovat výhled intenzity na rok 2027 je dnes velmi obtížné. Jediným zdrojem informací o výhledu výdajů státního rozpočtu na rok 2027 je totiž v současnosti pouze *Střednědobý výhled státního rozpočtu (SDV SR) na roky 2027 a 2028*¹³. Avšak to je dnes v podstatě již ‘mrtvý’ dokument. Ze zákona ho do Poslanecké sněmovny spolu s návrhem státního rozpočtu předložila koncem září 2025 ještě vláda P. Fialy. A nová vláda A. Babiše kori-govaný SDV SR již nepředložila. Naplnění tohoto SDV SR by znamenalo další pokles

¹² Mezinárodní vývoj po roce 2024 lze nyní pouze odhadovat, protože pro toto období dosud nejsou k dispozici údaje OECD.

¹³ Střednědobý výhled státního rozpočtu (SDV SR) na léta 2026 a 2027, Sněmovní tisk 506/1

relativních platů učitelů pod historické minimum Česka z roku 2015 (**104,7 %**) a zřejmě i na minimum v rámci zemí EU a OECD.

Graf 3: Intenzita výdajů na regionální školství dosáhla historického maxima v roce 2021
(výdaje státního rozpočtu na regionální školství jako % HDP)

Zdroje: Údaje o výdajích SR na regionální školství pochází ze schváleného zákona o státním rozpočtu na daný rok z rozpočtové kapitoly č. 333 MŠMT: Příloha č.4 k zákonu o SR, v tabulce Ukazatele kapitoly 333 Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy, položka Výdaje regionálního školství a přímo řízených organizací v sekci Specifické ukazatele – výdaje.

Údaje o nominálním HDP pochází z Makroekonomické predikce MF ČR z dubna 2026 [↗](#)

Pokud by se měla intenzita výdajů státního rozpočtu na regionální školství v roce 2027 alespoň udržet na úrovni roku 2026, vyžadovalo by to nárůst výdajů státního rozpočtu tempem očekávaného růstu nominálního HDP (**6,1 %**). To by odpovídalo navýšení výdajů na regionální školství o zhruba **12 mld. Kč**.

Mezinárodní srovnání intenzity podpory regionálního školství

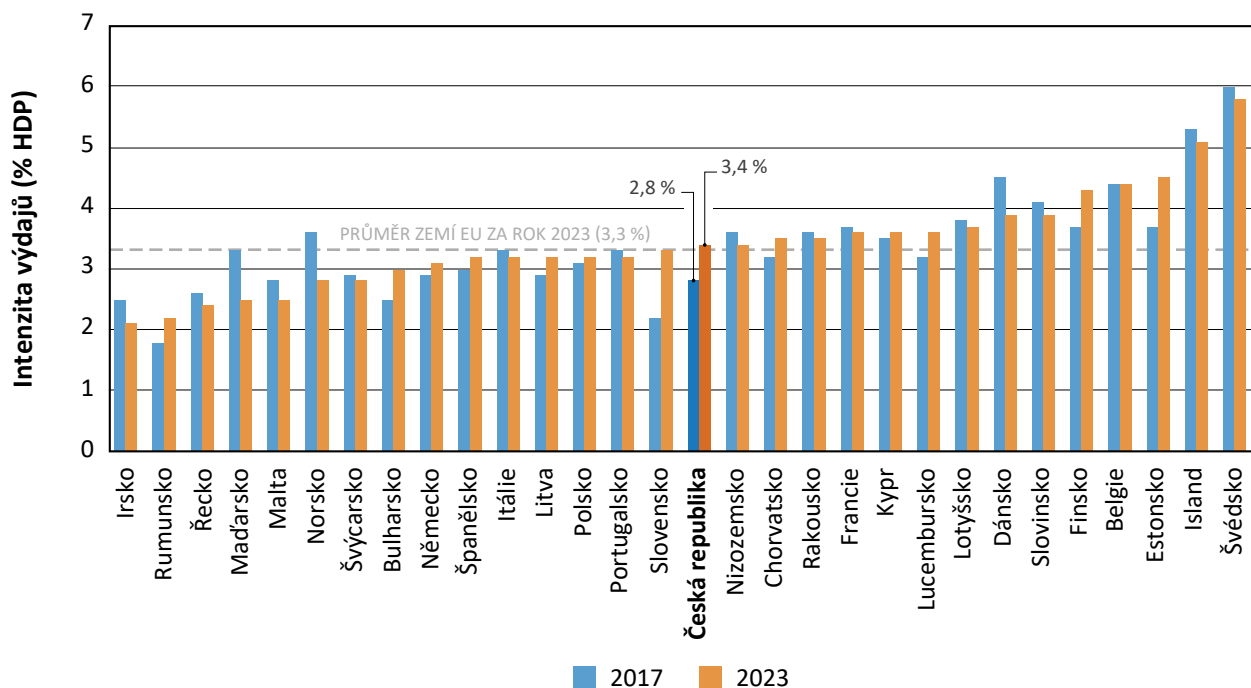
Eurostat publikuje údaje o výdajích veřejných rozpočtů s odstupem několika let. Mezinárodní srovnání intenzity veřejných výdajů na regionální školství¹⁴ v letech 2017 a 2023 ukazuje **Graf 4**. Tento údaj však není metodicky srovnatelný s národním údajem v **Grafu 3**, již jen proto, že zahrnuje nejen výdaje rozpočtu státního, ale i rozpočtů obcí a krajů.

Ještě v roce 2017 Česko vykazovalo jednu z nejnižších intenzit veřejných výdajů na regionální školství v rámci všech zemí EU, a to na úrovni **2,8 %**. Nižší intenzitu tehdy vykazovaly pouze tři země: Irsko, Řecko a Slovensko. Do roku 2023 intenzita v Česku

¹⁴ Regionální školství zahrnuje předškolní vzdělávání, základní a střední školství včetně vyšších odborných škol.

výrazně narostla na **3,4 %**, což zhruba odpovídalo průměru EU (**3,3 %**). Na základě již známého vývoje národních údajů lze odhadovat, že intenzita českých veřejných výdajů na regionální školství (dle definice EU) se v současnosti (v roce 2026) nachází opět pod průměrem zemí EU. Zde je třeba také připomenout, že provozní náklady českého regionálního školství zatěžuje jeho poměrně velká fragmentizace, tedy velký počet malých škol. Proto například ani průměrná intenzita podpory nezajistí průměrné relativní platy.

Graf 4: Intenzita veřejných výdajů na regionální školství v EU
(výdaje veřejných rozpočtů na regionální školství jako % HDP)

Zdroj: Eurostat on-line

Pozn.: Intenzita celkových veřejných výdajů (zahrnuje výdaje centrálních vlád a nižších územně samosprávných celků, jako jsou v ČR obce a kraje) na regionální školství (zahrnuje předškolní, základní a střední školství včetně vyšších odborných škol) představuje jejich podíl na HDP.

4 Relativní platy českých učitelů v detailu

Tato kapitola nabízí podrobnější vhled do struktury relativních platů českých učitelů. Analýza se týká pouze učitelů základních škol (ZŠ), případně středních. Jde o naše původní výpočty na základě individuálních dat z databáze ISPV o mzdách a platech¹⁵. Proto

¹⁵ Údaje ISPV vychází z údajů o skutečně vyplacených celkových platech během daného roku. Námi uváděné údaje o platech představují průměry měsíčních hrubých platů učitelů veřejných základních škol bez vedoucích pracovníků v ekvivalentech plných úvazků.

Do roku 2010 bylo v ISPV pro mzdovou sféru používáno označení podnikatelská sféra a platová sféra byla označována jako nepodnikatelská sféra. Česká legislativa (zákoník práce) však tyto pojmy nezná a rozlišuje pouze zaměstnavatele odměňující buď mzdou, nebo platem. Současná metodika ISPV terminologicky rozlišuje **platovou** a **mzdovou** sféru. V ISPV se zařazují do mzdové sféry ekonomické subjekty, které odměňují mzdou podle § 109, odst. 2 zákona č. 262/2006 Sb., zákoníku práce, ve znění pozdějších předpisů. Ekonomické subjekty, které přísluší do platové sféry, odměňují platem podle § 109, odst. 3 zákona č. 262/2006 Sb., zákoníku práce, ve znění pozdějších předpisů. V textu tedy používáme termíny **mzdová a platová sféra**. Další informace k databázi ISPV jsou obsaženy v **Příloze**.

zde prezentované indikátory nejsou přímo srovnatelné s těmi uváděnými v kapitolách 1 a 2. Rozlišujeme zde věk, úroveň vzdělání a sektor zaměstnání. Pro veřejný sektor používáme termín **platová sféra** (a termín platy), pro soukromý sektor termín **mzdová sféra** (a termín mzdy).¹⁶

Možná nadlouho poslední analýza

S ohledem na přechod národního sběru dat o mzdách a platech ze systému ISPV na systém *Jednotného měsíčního hlášení* (JMH) jde letos zřejmě o poslední analýzu tohoto typu na další roky. Ve výhledu totiž zatím není zřejmé, zda budou nová data z JMH k dispozici akademické obci pro detailnější analýzy jako je tato, zda bude zajištěna dostatečná kvalita dat atp. A již dnes je skoro jisté, že dojde k přerušení srovnatelnosti časových řad z důvodů zásadních změn metodiky.

Růsty mezd a platů učitelů v období let 2017–2025

Průměrné platy učitelů mezi roky 2017 a 2021 narostly výrazně více než platy, resp. mzdy VŠ vzdělaných zaměstnanců platové, resp. mzdové sféry. Ačkoliv růst učitelských platů základních škol po roce 2021 začal opět výrazně zaostávat, v relativním vyjádření byly v roce 2024 stále o něco vyšší než v roce 2017.

Tabulka 1 ukazuje procentní změny platů tří skupin učitelů základních a středních škol veřejného sektoru po roce 2017 (sloupce 2 až 6). Pro srovnání tabulka v posledních dvou řádcích ukazuje i vývoj platů VŠ vzdělaných zaměstnanců platové a mzdové sféry. Sloupec (7) pak ukazuje procentní změny za celé období 2017–2025.

Průměrné platy učitelů základních škol (první řádek) se mezi roky 2017–2021 zvýšily o **54,2 %**, zatímco platy VŠ vzdělaných v platové sféře (předposlední řádek) pouze o **36,6 %** a ve sféře mzdové (poslední řádek) o **23,6 %** (sloupec 2). Je však třeba připomenout, že učitelské platy po roce 2017 rostly z nejnižších úrovní v rámci všech zemí OECD. V roce 2021 dosáhly relativní platy učitelů historického maxima. Po roce 2021 však mzdy VŠ vzdělaných zaměstnanců platového i mzdového sektoru rostly vyššími tempy než platy učitelů (sloupce 3 až 5). Pokud situaci roku 2025 srovnáme s rokem 2017 (sloupec 7), nárůst učitelských platů je stále o něco vyšší než nárůst platů VŠ vzdělaných zaměstnanců obou sektorů (**58,8 %** a **59,5 %**).

¹⁶ Podrobnou analýzu rozdílů mezd a platů mzdové a platové sféry obsahuje studie IDEA (4/2025) *Srovnání platů a mezd v České republice: větší problém, než se zdá* [🔗](#)

Tabulka 1: Platy učitelů mezi roky 2017 a 2021 výrazně rostly, poté výrazně klesaly

	Kč		Změna [%]				
	2025	2017–2021	2021–2022	2022–2023	2023–2024	2024–2025	2017–2025
	(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)	(7)
Učitelé 1. st. základních škol (platová sféra) ¹⁾	53 846	54,2	1,5	2,3	0,3	4,9	68,5
Učitelé 2. st. základních škol (platová sféra) ²⁾	54 020	53,6	2,0	2,4	0,6	5,0	69,4
Učitelé 2. st. a středních škol (platová sféra) ³⁾	55 616	54,7	2,3	2,2	1,0	5,4	72,3
Vysokoškolsky vzdělaní zam. (platová sféra)	64 736	36,6	2,2	4,0	3,8	5,4	58,8
Vysokoškolsky vzdělaní zam. (mzdová sféra)	82 136	23,6	6,8	6,4	6,6	6,6	59,5

Zdroj: Vlastní výpočty na základě ISPV

a) Výpočet zahrnuje veškeré složky platů a mezd vyplacené během celého kalendářního roku

b) Barvy usnadňují rozlišení rozdílů v uvedených tempech růstu

Klasifikace profesí CZ-ISCO

1) 2341 Učitelé na 1. stupni základních škol

2) 23303 Učitelé na 2. stupni základních škol

3) 2330 Učitelé na stř. školách (kromě odborných předmětů), konzervatořích a na 2. st. základních škol

Relativní platy učitelů v letech 2017–2025

Relativní platy učitelů v poměru k platům VŠ vzdělaných zaměstnanců platového sektoru se mezi roky 2017–2021 výrazně zvýšily, poté opět klesaly.

Mezi roky 2017 a 2025 se relace průměrných platů (platové sféry) a mezd (mzdové sféry) téměř nezměnila. Dokladuje to poměr platů VŠ vzdělaných zaměstnanců mzdové a platové sféry na úrovni **126,9 %** v roce 2017 a **126,6 %** v roce 2025 (viz poslední řádek **Tabulky 2** ve sloupcích 1 a 6).¹⁷

Tabulka 2: Relativní platy vůči platům VŠ vzdělaných zaměstnanců platové sféry

	2017	2021	2022	2023	2024	2025
	(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)
Učitelé 1. st. základních škol (platová sféra) ¹⁾	78,4	88,5	87,9	86,5	83,6	83,2
Učitelé 2. st. základních škol (platová sféra) ²⁾	78,2	88,0	87,8	86,4	83,8	83,4
Učitelé 2. st. a středních škol (platová sféra) ³⁾	79,2	89,7	89,8	88,3	85,9	85,9
Vysokoškolsky vzdělaní zam. (mzdová sféra)	126,3	114,2	119,5	122,1	125,5	126,9

Zdroj: Vlastní výpočty na základě ISPV

a) Výpočet zahrnuje veškeré složky platů a mezd vyplacené během celého kalendářního roku

b) Barvy usnadňují rozlišení rozdílů v uvedených tempech růstu

Klasifikace profesí CZ-ISCO

1) 2341 Učitelé na 1. stupni základních škol

2) 23303 Učitelé na 2. stupni základních škol

3) 2330 Učitelé na stř. školách (kromě odborných předmětů), konzervatořích a na 2. st. základních škol

¹⁷ Srovnání je založeno na **průměrných** platech. Obdobné srovnání založené na platech **mediánových** vykazuje menší rozdíly učitelských platů vůči platům VŠ vzdělaných zaměstnanců v platové, a hlavně mzdové sféře, protože mediánové platy nejsou ovlivněny relativně malým počtem vysoko-výdělečných vedoucích zaměstnanců. Ale trendy růstových i poměrových ukazatelů v letech 2017–2025 jsou v případě použití mediánů i průměrů obdobné.

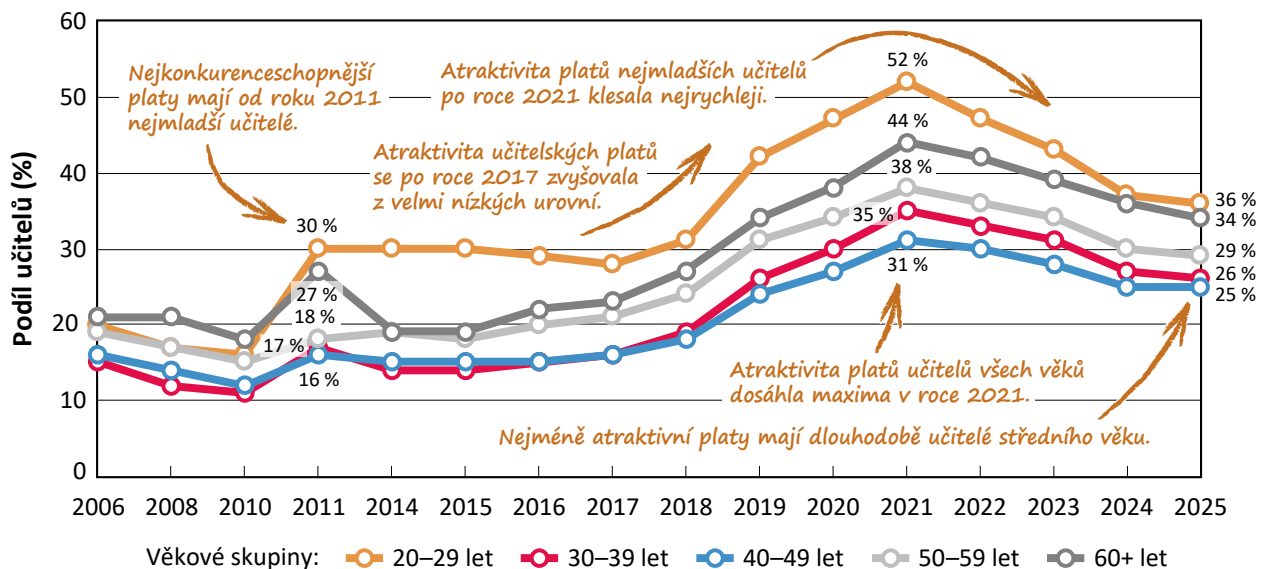
V roce 2017 byly relativní učitelé platy na úrovni zhruba **78 %** platů VŠ vzdělaných zaměstnanců (první tři řádky sloupce 3). Do roku 2021 výrazně narostly na zhruba **88 %** (sloupec 4). Poté však opět klesaly a v roce 2025 dosáhly zhruba **83 %** (sloupec 6), což se již opět blíží stavu roku 2017 (**Tabulka 2**).

Relativní platy učitelů ZŠ podle věku

Relativní platy učitelů ZŠ různých věkových skupin se po roce 2017 vyvíjely podobně: do roku 2021 výrazně rostly, poté podobně rychle klesaly. Nejméně atraktivní jsou dlouhodobě platy učitelů středního věku. Po roce 2021 se nejrychleji snižuje atraktivita platů nejmladších učitelů.

Vývoj atraktivity učitelých platů ZŠ podle věku ukazuje **Graf 5**. Konkrétně ukazuje, jaký podíl učitelů dané věkové skupiny pobírá plat **vyšší než průměr VŠ vzdělaných zaměstnanců obou sfér (platové a mzdové)**. Podíly nadprůměrně vydělávajících učitelů po roce 2017 výrazně rostly, dosáhly historického maxima v roce 2021 a poté podobně opět rychle klesaly. Nejrychleji se snižuje atraktivnost platů nejmladších učitelů.¹⁸ Situace se v roce 2025 přiblížila situaci roku 2018.

Graf 5: Atraktivita platů učitelů ZŠ všech věků dosáhla historického maxima v roce 2021
(podíly učitelů s platem nad průměrem VŠ vzdělaných zaměstnanců)

Zdroj: Vlastní výpočty na základě dat ISPV.

Pozn.: Průměr VŠ vzdělaných zaměstnanců je průměrem všech VŠ vzdělaných zaměstnanců mzdové i platové sféry.

¹⁸ Nejmladší skupina zaměstnanců do 30 let věku představuje pouze 9 % ze všech učitelů. Např. skupina 50–59 let představuje vysokých zhruba 30 %.

Nejméně atraktivní jsou dlouhodobě platy učitelů středního věku 30–49 let. I to zřejmě přispívá k častým odchodům z učitelství ve věku typickém pro zakládání rodiny spojené s vyššími životními náklady. Učitelství platy totiž s věkem, resp. s roky praxe, oproti většině ostatních profesí vyžadujících VŠ vzdělání, rostou pomaleji (i v mezinárodním srovnání), ale zato po celou dobu učitelství kariéry. Kromě nastavení tarifních tabulek k tomu přispívá i absence kariérního řádu a standardů kvality výkonu učitelství profese v různých fázích profesní dráhy.

Variabilita platů podle věku

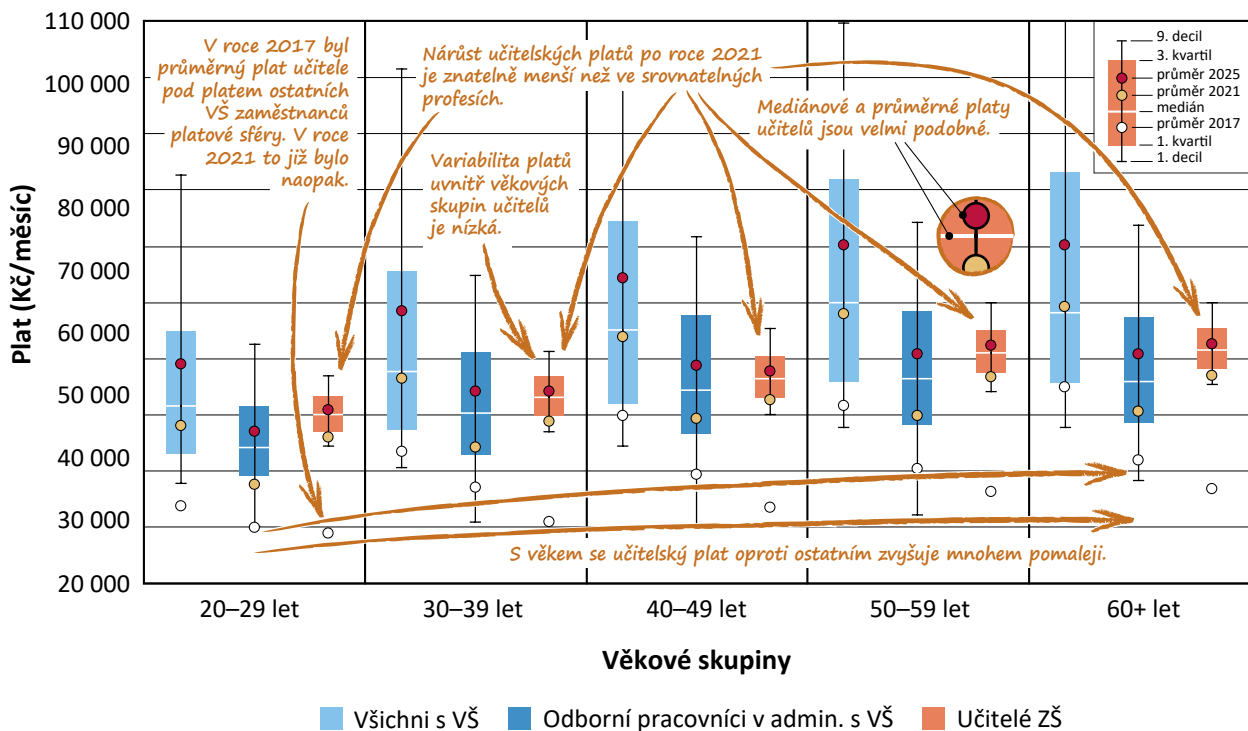
Variabilita učitelství platů zůstává dlouhodobě nízká v národním i mezinárodním srovnání a neodpovídá rozdílům v kvalitě práce učitelů. Plat učitele je vedle úrovně vzdělání nadále dominantně určován roky praxe. Paušalizované platy ve školství vedou k platovému nedocení a slabé motivaci kvalitních učitelů. To zvyšuje riziko jejich odchodů z profese a snižuje zájem o profesi u mladších generací.

Variabilitou platů máme na mysli rozdíly v platech mezi učiteli. **Graf 6** ukazuje variabilitu platů v pěti věkových skupinách a nabízí srovnání se dvěma srovnatelnými profesemi platové sféry: **všichni VŠ vzdělání zaměstnanci** a **odborní pracovníci v administrativě**. Kromě průměrných platů za roky 2017, 2021 a 2025 (bílý, béžový a červený bod) graf ukazuje i jejich variabilitu v posledním roce 2025.

Variabilita učitelství platů všech věkových skupin zůstává nízká. Faktorem výrazněji určující variabilitu je věk, a to více než v případě ostatních VŠ vzdělaných zaměstnanců platové sféry. Zároveň je třeba mít na paměti, že skupina VŠ vzdělaných zaměstnanců zahrnuje, oproti učitelům, velmi heterogenní pracovní pozice a jejich platy určují různé platové tabulky pro různé sektory.

Stejně jako v **Grafu 5**, i zde je patrný výrazný nárůst průměrných relativních učitelství platů mezi roky 2017–2021, díky čemuž učitelství platy překonaly průměr platů odborných pracovníků v administrativě platového sektoru a přiblížily se průměru všech VŠ vzdělaných zaměstnanců platového sektoru. Poté relativní platy učitelů klesly a v roce 2025 se přiblížily relativním platům administrativních zaměstnanců, nejvíce ve střední věkové skupině.

Graf 6: Variabilita učitelových platů na ZŠ je nízká a je určována hlavně věkem
(variabilita platů zaměstnanců platové sféry)

Zdroj: Vlastní výpočty na základě dat ISPV

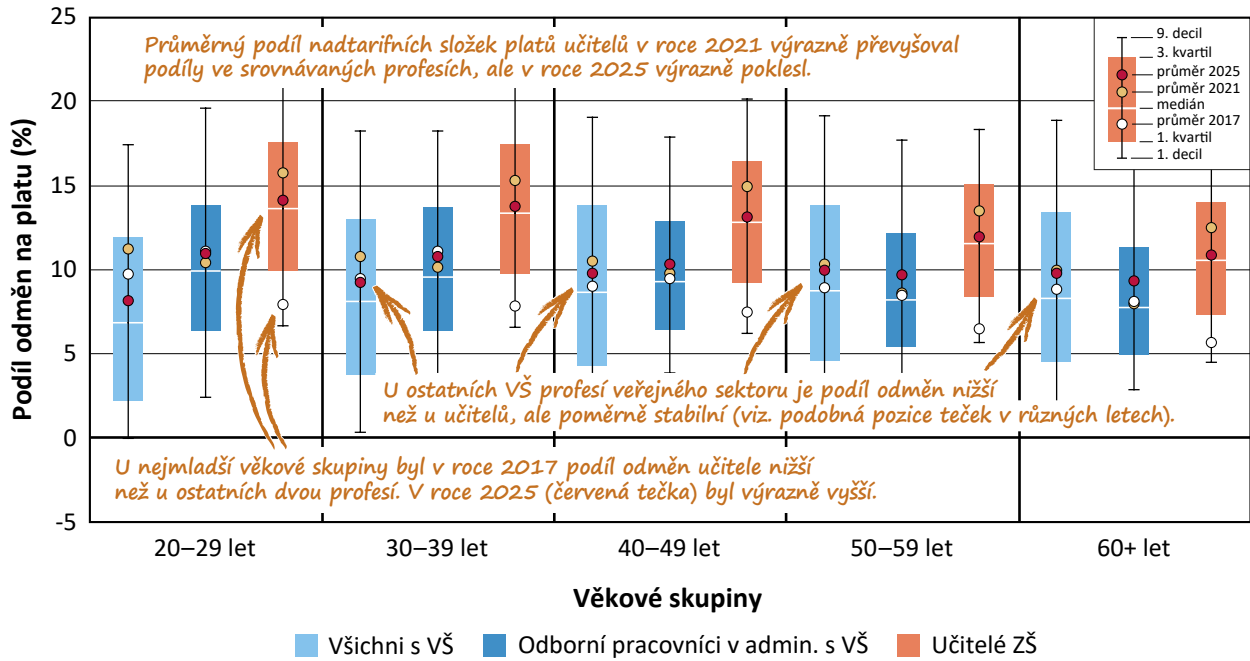
Podíl odměn na platech

Po velmi výrazném růstu podílu nadtarifní složky na celkovém platu učitelů v letech 2019–2021 došlo k jeho poklesu, ale podíl v roce 2025 je stále ještě vyšší než u srovnatelných profesí platové sféry.

Je třeba předeslat, že školská statistika pracuje s poněkud širším konceptem **nadtarifních složek**, než je naše definice **odměn** na základě metodiky databáze ISPV.¹⁹ Graf 7 ukazuje, že průměrný podíl odměn na platech učitelů byl v roce 2017 ve všech věkových skupinách výrazně nižší než u srovnatelných VŠ vzdělaných zaměstnanců platové sféry, zhruba poloviční. Do roku 2021 pak došlo k výraznému nárůstu až téměř na 15 %. Po roce 2021 však v případě učitelů dochází opět k poklesu. Pokud jde o variabilitu podílu odměn, tak v roce 2025 byla v případě učitelů podobně velká jako u srovnatelných VŠ vzdělaných zaměstnanců platové sféry, a to bez ohledu na věk.

¹⁹ Nejedná se pouze o skutečné odměny, tj. jde i o osobní příplatky, zvláštní příplatky, specializační příplatky, ale i další položky.

Graf 7: Variabilita podílu odměn na platech učitelů ZŠ je podobná jako u VŠ vzdělaných platové sféry, podíl odměn učitelů byl v roce 2025 výrazně vyšší než v roce 2017

Zdroj: Vlastní výpočty na základě dat ISPV

5 Relativní platy učitelů ve volebních programech stran a hnutí

Historie politických slibů 130 %

Myšlenka zákonem zakotvit závazek úrovně relativních platů učitelů se poprvé objevila ve studii IDEA z roku 2017.²⁰ Motivací bylo přesvědčení, že nízké relativní platy a jejich nejistý výhled snižuje zájem o pedagogickou profesi mezi mladými adepty a přispívá i k předčasným odchodům z profese.

Všeobecně známým se posléze stal politický závazek, že průměrné platy učitelů dosáhnou a dlouhodobě se udrží na **130 %** průměrných mezd v české ekonomice. Avšak mezinárodní srovnání OECD učitelské platy vztahuje k průměrným mzdám **vysokoškolsky vzdělaných zaměstnanců**. To dává větší smysl, protože u většiny učitelů se očekává magisterské vysokoškolské vzdělání²¹. Hodnota českého ukazatele **130 %** však zhruba odpovídá hodnotě ukazatele používaného OECD, která byla dlouhodobě **90 %**, byť v post-covidovém období poklesla na **87 % (Graf 4)**. Česko v tomto ohledu v roce 2021 dosáhlo svého historického maxima **79 %**, v roce 2024 pak **72 %**, tedy výrazně pod průměrem OECD (viz **Graf 4**).

Kvantifikované politické přísliby relativních učitelských platů se datují od volební kampaně předcházející volby do Poslanecké sněmovny na podzim roku 2017. Historii podrobněji mapuje studie (IDEA 2023 [🔗](#)). Příslib 130 % průměrných mezd v ekonomice prezentovala první ČSSD, posléze hnutí ANO a stal se pak cílem vlády v letech 2018–2021. Dostal se i do programového prohlášení vlády P. Fialy (ODS, KDU-ČSL, STAN, TOP09 a Piráti): „... v měsíčním průměru na jeden úvazek učitele nejméně 130 procent průměrné hrubé měsíční nominální mzdy na přepočtené počty zaměstnanců v národním hospodářství“. V původním programovém prohlášení vlády z počátku roku 2022 se příslib týkal širší skupiny **pedagogických pracovníků**. V jeho revidované verzi již jen o něco menší skupiny **učitelů**.²²

²⁰ Studie IDEA Nízké platy učitelů: hodně drahé šetření [🔗](#) (str. 21, bod 16)

²¹ Neplatí pro učitele v mateřských školách.

²² Revidované prohlášení vlády [🔗](#)

Zákon efektivní od ledna roku 2024 zakotvuje²³ úroveň **130 %** nejednoznačným způsobem. Jedna z možných interpretací zákona, aplikována MF ČR v letech 2022–2025 a možná i v současnosti, je ta, že příslib 130 % vztahuje průměrné platy učitelů v daném roce k průměrné mzdě v ekonomice **před dvěma lety**. V procesu příprav státních rozpočtů pak MF ČR pracuje s průměrnou mzdou v ekonomice **dva roky před rokem**, pro který se prostředky státního rozpočtu na platy učitelů rozpočtují. V období výraznějších temp růstu nominálních mezd v ekonomice, jako tomu bylo a nadále je po roce 2021, způsobilo výrazné zaostávání aktuálně vyjádřených relativních platů učitelů za příslibem **130 %**. Před rokem 2026 k zaostávání přispívala i rozšířená praxe škol doplácet velmi nízké platy ostatních pedagogických pracovníků a nepedagogických pracovníků z prostředků původně rozpočtovaných na platy učitelů.

Nová vláda A. Babiše do svého Programového prohlášení z ledna 2026 přejala předvolební příslib²⁴ programu ANO, že na konci jejího mandátu v roce 2029 průměrný plat učitele dosáhne **75 000 Kč**. Dle aktuální predikce růstu mezd v ekonomice Ministerstva financí z dubna 2026²⁵ to odpovídá učitelským platům na úrovni **122 %** průměrné mzdy, a tedy nikoliv původnímu závazku **130 %**. Možná to znamená, že i současná vláda hodlá, stejně jako vláda předchozí, platy učitelů poměřovat k průměrné mzdě v ekonomice dva roky před rokem, na který se platy učitelů rozpočtují. Přesto by to znamenalo opětovné přiblížení se ČR průměru zemí OECD a EU.²⁶ Otázka však také je, zda vláda hodlá úrovně 75 000 Kč dosáhnout průběžně, nebo spíše až ke konci vládního mandátu. Pokud by měly platy učitelů dosáhnout úrovně 130 % již v roce 2027 (v relaci k průměrné mzdě v ekonomice v roce 2027), vyžadovalo by to navýšení státního rozpočtu oproti roku 2026 o zhruba **35 mld. Kč**. Dlužno však připomenout, že v regionálním školství je třeba zajistit nárůst prostředků nejen na platy učitelů, ale také ostatních pedagogických pracovníků a další výdaje.

²³ Zákonné zakotvení relativních platů učitelů obsahuje paragraf 161c, odstavec č. 4 školského zákona: „*Ministerstvo vyhlásí normativy a opravné koeficienty podle odstavce 1 písm. b) a § 161 odst. 1 tak, aby celková výše finančních prostředků určených na platy učitelů rozepisovaných podle odstavce 3 odpovídala v měsíčním průměru na 1 úvazek učitele nejméně 130 % průměrné hrubé měsíční nominální mzdy na přepočtené počty zaměstnanců v národním hospodářství.*“

²⁴ Programové prohlášení vlády: „*Zvýšíme platy pedagogických pracovníků na úroveň odpovídající jejich významu. Nástupní plat vysokoškolsky vzdělaného učitele bude 50 tisíc korun. Učitelům garantujeme na konci volebního období průměrný plat ve výši 75 tisíc korun. Místo demotivační platové tabulky připravíme a zavedeme kariéerní řád pro učitele i ředitele, aby byl jasný profesní rozvoj a ohodnocení učitelů odpovídalo jejich kvalitě na základě objektivně měřitelných kritérií.*“

²⁵ Makroekonomická predikce MF ČR.

²⁶ Volební program ANO 2025: „*Zvýšíme platy pedagogických i nepedagogických pracovníků na úroveň odpovídající jejich významu. Nástupní plat vysokoškolsky vzdělaného učitele bude 50 tisíc korun. Učitelům garantujeme na konci volebního období průměrný plat ve výši 75 tisíc korun. Místo demotivační platové tabulky připravíme a zavedeme kariéerní řád pro učitele i ředitele, aby byl jasný profesní rozvoj a ohodnocení učitelů odpovídalo jejich kvalitě. Digitalizací a zjednodušením administrativy jim usnadníme práci, aby se mohli plně soustředit na kvalitu výuky a podporu žáků.*“

Tabulka 3: Odhady hypotetické potřeby navýšení výdajů státního rozpočtu v roce 2027

Hypotetický cíl v roce 2027	
Udržení relativních platů učitelů na úrovni roku 2026	+11 mld. Kč
Zvýšení relativních platů učitelů na 130 % průměrných mezd v ekonomice	+35 mld. Kč
Udržení intenzity výdajů státního rozpočtu na regionální školství roku 2026	+12 mld. Kč
Celkové navýšení rozpočtu MŠMT k dosažení průměrné intenzity výdajů OECD ²⁷	+40–50 mld. Kč

Příloha

Popis databáze ISPV

Mikroekonomická srovnání platů a mezd jsou založena na nejuvěrohodnějších a nejkompletnějších údajích, které jsou pro tento účel v České republice (ČR) dostupné. Jde o údaje z Informačního systému o průměrném výdělků (ISPV), které ze mzdových databází ekonomických subjektů zpracovává firma TREXIMA, spol. s r.o.

Údaje ISPV mají řadu předností: **(i)** Obsahují platy učitelům skutečně vyplacené včetně všech jejich složek, jako jsou například odměny; **(ii)** zahrnují období celého kalendářního roku včetně měsíců, kdy byly vyplaceny půlroční a roční odměny; **(iii)** obsahují informace o výši úvazku, resp. odpracované době, takže je možný přepočítání na plné úvazky; **(iv)** zahrnují téměř všechny veřejné základní školy; **(v)** obsahují informace o místě pracoviště, věku, pohlaví a výši dosaženého vzdělání pracovníků, což umožňuje učitele srovnávat s ostatními pracovníky podobných charakteristik; **(vi)** umožňují srovnání platů jiných profesí počítaných stejnou metodikou.

Zdroje ke Grafu 1

Údaje o průměrné mzdě v české ekonomice jsou převzaty z ČSÚ, Mzdy, náklady práce – časové řady. [↗](#)

a) Údaje o průměrných platech učitelů (včetně vedoucích pracovníků) veřejného regionálního školství jsou převzaty ze statistik MŠMT, Tabulky 2.3.E Zřizovatel MŠMT, obec, kraj – meziroční srovnání průměrného měsíčního platu a průměrného přepočteného počtu zaměstnanců placených ze státního rozpočtu (včetně ESF) a zahrnují údaje za zřizovatele: MŠMT, obce, kraje (magistráty) dle Platového řádu: zákon č. 262/2006 Sb., zákoník práce, § 109 odst. 3. Výkaz MŠMT P1-04 (řádek 0313 a 0314)

b) Regionální školství zahrnuje mateřské, základní a střední školy. Zdroj: MŠMT, Genderová problematika zaměstnanců ve školství, Sešit 1 [↗](#)

c) MŠMT, Statistická ročenka školství – zaměstnanci a mzdové prostředky,

- Kapitola B1 – oddíl B1.2 Základní vzdělávání – základní školy, sešit B1.2.7 [↗](#)

- Kapitola B1 – oddíl B1.2 Základní vzdělávání – základní školy [↗](#), PaM_b102_22.xlsx, List B1.20.7

* Relativní platy učitelů v zemích OECD v roce 2024 jsou odhadnuty na základě relativních platů učitelů druhého stupně základních škol v relaci k průměrným platům vysokoškolsky vzdělaných zaměstnanců (dle OECD Education at a Glance 2025), za předpokladu uniformního % rozdílu mezi průměrným platem středoškolsky a vysokoškolsky vzdělaným zaměstnancem.

²⁷ Částka zahrnuje nejen výdaje SR na platy pedagogických pracovníků, ale i další výdaje v rámci regionálního a vysokého školství. Částka však nezahrnuje navýšení podpory vědy dle Programového prohlášení vlády a její Hospodářské strategie). Více viz. *Výzva organizací ve vzdělávání vládě ke státnímu rozpočtu na rok 2027* [↗](#)

Předchozí studie IDEA

2026

Talent ve školách: Co pomáhá nadaným žákům. Tomáš Protivínský, březen 2026 [▶](#)

Struktura a hodnota majetku českých domácností: mezinárodní srovnání.

Daniel Münich, Michal Šoltés, leden 2026 [▶](#)

Klienti penzijních fondů v pasti nízkých výnosů a vysokých poplatků. Lukáš Nádvorník, Filip Pertold, leden 2026 [▶](#)

2025

Když se smlouvy mohou měnit: dopady flexibilnějších pravidel na veřejné zakázky.

Kris de Jaeger, Michal Šoltés, Vítězslav Titl, prosinec 2025 [▶](#)

Vyplatí se jít na vysokou školu, když se ekonomice nedaří? Alena Bičáková,

Guido Matias Cortes, Jacopo Mazza, listopad 2025 [▶](#)

Emisní povolenky: návrh mechanismu bránícímu neúnosnému nárůstu cen.

Tomáš Protivínský, Silvester van Koten, září 2025 [▶](#)

Mezinárodní bibliometrické srovnání výzkumu Akademie věd České republiky.

Štěpán Jurajda, Daniel Münich, Taras Hrendaš, září 2025 [▶](#)

Platy učitelů v roce 2024 a výhled: na horské dráze. Daniel Münich, Vladimír Smolka, červen 2025 [▶](#)

Co (ne)víme o žácích s kvantitativním nadáním? Česko v mezinárodním srovnání.

Miroslava Federičová, Alena Bičáková, květen 2025 [▶](#)

Srovnání platů a mezd v České republice: větší problém než se zdá. Pavla Bolková,

Pavla Doleželová, Štěpán Jurajda, Pavel Mrázek, Daniel Münich, duben 2025 [▶](#)

Částečné úvazky: v Česku vzácné zboží. Jakub Grossmann, Daniel Münich, únor 2025 [▶](#)

Od nutnosti k nové realitě: práce z domova po pandemii covid-19. Alena Bičáková,

Klára Kalíšková, leden 2025 [▶](#)

2024

TALENT: kritický přehled odborné literatury na téma nadání. Miroslava Federičová,

Tomáš Protivínský, Eva Peňázová, prosinec 2024 [▶](#)

Veřejná podpora míst ve školách se stále vyplatí: analýza výnosů a nákladů.

Klára Kalíšková, Daniel Münich, Jiří Slabý, listopad 2024 [▶](#)

Jaké inovativní firmy (ne)čerpají veřejnou podporu na inovace? Martin Srholec,

říjen 2024 [▶](#)

Krajské rozpočty pod drobnohledem: odkud mají příjmy, na co jdou výdaje a co přinese

změna RUD. Petr Janský, Daniel Kolář, září 2024 [▶](#)

Platy učitelů v roce 2023 a výhled: jízda z kopce. Daniel Münich, Vladimír Smolka,

červen 2024 [▶](#)

Reforma veřejných zakázek s jedinou nabídkou: více konkurence, nižší cena.

Vítězslav Titl, červen 2024 [▶](#)

(Ne)zájem žáků o učitelskou profesi: mezinárodní srovnání. Miroslava Federičová, březen 2024 [▶](#)

Analýza příjmů státního rozpočtu 2024 ve světle předkrizového roku 2019. Petr Janský, Daniel Kolář, březen 2024 [▶](#)

2023

Analýza výdajů státního rozpočtu 2024 ve světle předkrizového roku 2019. Petr Janský, Daniel Kolář, listopad 2023 [▶](#)

Přijímačky na střední školy: promyšlený mechanismus nebo velká národní loterie? Tomáš Protivínský, říjen 2023 [▶](#)

Máme příliš mnoho vysokoškoláků? Co lze vyčíst z celoživotních mzdových profilů. Taras Hrendash, Štěpán Jurajda, Daniel Münich, Pavla Doleželová, Pavel Mrázek, listopad 2023 [▶](#)

Platy učitelů v roce 2022 a výhled: cesta z propasti a zase zpět. Daniel Münich, Vladimír Smolka, září 2023 [▶](#)

Dopady exekucí a nezaměstnanosti na podporu krajní pravice, levice a populismu v České republice v letech 2001–2017. Jakub Grossmann, Štěpán Jurajda, Lucie Zapletalová, září 2023 [▶](#)

Kdo je nejvíce zasažen růstem cen? Rozdíly v inflaci pro různé domácnosti 2020–2023. Petr Janský, Daniel Kolář, Marek Šedivý, červenec 2023 [▶](#)

Platy ředitelů škol: dlouho ve stínu pozornosti. Václav Korbel, Daniel Münich, Vladimír Smolka, červen 2023 [▶](#)

Rozdíly nákladnosti vysokoškolského výzkumu mezi vědními oblastmi: Jak moc se liší od „KENů“ ve výuce? Martin Srholec, červen 2023 [▶](#)

Are Subsidies to Business R&D Effective? Regression Discontinuity Evidence from the TA CR ALFA Programme. Matěj Bajgar, Martin Srholec, květen 2023 [▶](#)

Generace X a Y očima dat: Když byli rodiče mladí jako my. Eva Peňázová, Michal Šoltés, květen 2023 [▶](#)

(Ne)zvyšování sociálních dávek v letech 2012–2023: přehled. Petr Janský, Daniel Kolář, duben 2023 [▶](#)

Snížila by větší bytová výstavba cenový růst nemovitostí v letech 2013–2021? Pravděpodobně ne. Roman Šustek, Lucie Zapletalová, březen 2023 [▶](#)

Vývoj postojů české veřejnosti k válečným uprchlíkům z Ukrajiny. Daniel Münich, Tomáš Protivínský, únor 2023 [▶](#)

Pandemie a očekávání rodičů ohledně návratnosti investic do vzdělávání dětí. Václav Korbel, únor 2023 [▶](#)

Ruce a mozky českých žen stále nevyužity. Jakub Grossmann, Daniel Münich, leden 2023 [▶](#)

Studie z předchozích let jsou k dispozici na:

<https://idea.cerge-ei.cz/vystupy/studie>

Upozornění: Tato studie reprezentuje pouze názory autorů, a nikoli oficiální stanovisko Ekonomického ústavu AV ČR, v. v. i. či Centra pro ekonomický výzkum a doktorské studium Univerzity Karlovy, CERGE.

Warning: This study represents only the views of the authors and not the official position of the Economics Institute of the Czech Academy of Sciences, nor those of the Charles University Center for Economic Research and Graduate Education.

Platy učitelů v roce 2025 a výhled: pád na dno?

Studie 4/2026

© Daniel Münich, Vladimír Smolka

Ekonomický ústav AV ČR, v. v. i., 2026

ISBN 978-80-7344-744-1

Zaujala vás tato studie?

Podpořte nezávislý akademický výzkum
dopadů veřejných politik ČR
a přispějte na naši činnost,
abychom mohli napsat další.

DĚKUJEME ZA PODPORU | THANKS FOR SUPPORT

Akademie věd
České republiky

IOCB TEC-H

Platy učitelů v roce 2025 a výhled: pád na dno?

Studie Institutu pro demokracii a ekonomickou analýzu (IDEA)

O IDEA

Institut pro demokracii a ekonomickou analýzu (IDEA) je nezávislý think-tank zaměřující se na analýzu, vyhodnocování a vlastní návrhy veřejných politik. Doporučení IDEA vychází z analýz založených na faktech, datech, jejich nestranné interpretaci a moderní ekonomické teorii.

IDEA je think-tank Ekonomického ústavu AV ČR, v. v. i. a vznikla z iniciativy a pod vedením prof. Jana Švejnara. Ekonomický ústav AV ČR, v. v. i. (EKÚ – angl. zkratka EI) tvoří společné akademické pracoviště CERGE-EI spolu s Centrem pro ekonomický výzkum a doktorské studium Univerzity Karlovy (anglická zkratka CERGE).

Principy fungování IDEA

1. Vytváření shody na základě intelektuální otevřenosti – přijímání volné soutěže myšlenek, otevřenost podnětům z různých částí světa, přehodnocování existujících stanovisek vzhledem k novým výzvám.
2. Využívání nejvhodnějších teoretických a praktických poznatků – snaha o rozvinutí postupů na základě nejlepších teoretických i praktických poznatků (z České republiky i ze zahraničí).
3. Zaměření aktivit na vytvoření efektivní politiky a strategie České republiky – doplňovat akademické instituce vytvářením podkladů efektivním a operativním způsobem.

Pokud chcete dostávat do své emailové schránky informace o připravovaných studiích a akcích IDEA, napište nám na

idea@cerge-ei.cz

About IDEA

The Institute for Democracy and Economic Analysis (IDEA) is an independent think tank focusing on policy-relevant research and recommendations. IDEA recommendations are based on high quality data, objective evidence-based analysis, and the latest economic theories.

IDEA is a think tank at the Economics Institute of the Czech Academy of Sciences and is led by its founder, Prof. Jan Švejnar. The Economics Institute (EI) of the Czech Academy of Sciences forms part of a joint workplace, CERGE-EI, together with the Center for Economic Research and Graduate Education of the Charles University (CERGE).

IDEA's Working Principles

1. We build consensus on the basis of intellectual openness – we believe in a free competition of ideas, are open to initiatives from various parts of the world, and constantly review existing opinions in the light of new challenges.
2. We make use of the most appropriate theoretical and empirical findings, and strive to develop methods based on the best theoretical and practical knowledge (both from the Czech Republic and from abroad).
3. We focus on creating effective policy and strategy for the Czech Republic, complementing academic institutions by producing materials in a constructive, practical format.

If you would like to receive regular information about the latest IDEA studies and events please subscribe to our mailing list by contacting

idea@cerge-ei.cz

PROJEKT EKONOMICKÉHO ÚSTAVU AKADEMIE VĚD ČR

<http://idea.cerge-ei.cz>